

Keskkonnaminister
Hr. Jaanus Tamkivi
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a 15172 Tallinn

07 aprill 2008

ETTEPANEK LOODUSOBJEKTI KAITSE ALLA VÕTMISEKS

Tuginedes Looduskaitseaduse §-le 8 lg 1

esitavad allakirjutanud ühiselt ettepaneku võtta kaitse alla Laidunina hoiualaga vahetult piirnev ning hoiuala kahte lahusala omavahel ühendav ala, mis moodustab koos Laidunina hoiualaga haruldase looduslike ja poollooduslike koosluste ning haruldaste elupaigatüüpide tervikliku territooriumi.

Käesolevat taotlust palume käsitleda taotlusena Laidunina hoiuala laiendamiseks.

Kaitse alla võtmise põhjendus.

Laidunina hoiuala on suhteliselt väikese territooriumiga, mille suurus on hetkel kokku 85 ha ja mis on tervikuna väga eriliselt säilinud haruldaste looduslike ja poollooduslike kooslustega ning elupaigatüüpidega ala.

Laidunina hoiuala kaitse-eesmärkideks on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – rannaniitude (1630*), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210*, orhideede oluliste kasvualade), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), loode (alvarite) (6280*), sinihelmikakoosluste (6410), liigirikaste madalsoode (7230) ja puiskarjamaade (9070) kaitse.

Nimetatud kooslusega ala on aga tegelikkuses looduses suurem hetkel hoiualana kaitse alla võetud territooriumist.

On oluline rõhutada, et kõigi nende hoiualas käsitletud elupaigatüüpide esinemine suhteliselt kompaktselt piiritletud alal vajab terviklikku kaitset, et vältida sellises kogumis ning kontsentratsiooniga üliharuldaste ja väärtuslike elupaigatüüpide hävimise.

Kohalike elanike ja taotletava ala kaasomanikena võime kinnitada, et kogu see ala omab ka kõrget esteetilist väärtust, mis on saamas üha suuremaks huviorbiidiks loodushuvilistele ja Saaremaa loodussõbralikele turistidele, eriti suurt huvi on märgata välituristide seas, kes üha sagedamini külastavad taotletavat ala ning Laidunina hoiuala.

Taotletav ala piirneb hoiualaga ning omab looduskaitse aspektist sama suurt väärtust kui hoiuala.

Samas on täheldada ka erinevatest huvidest lähtuvat üha suurenevat riski nimetatud tervikliku ala hävimisele.

Suur on oht, et hoiualaga piirneval alal, kus lubjarikkal mullal kuivad niidud ja puiskarjamaad vahelduvad liigirikaste madalsoodega, võib ilma looduskaitseta toimuda erinevaid kahjulikke tegevusi seal hulgas alade kuivendamist ning pinnavete tasemete muutmist, mis omakorda põhjustab ka kõrval asuva hoiuala erinevate üliväärtuslike koosluste kiire hävimise.

Taotletaval alal on hoiualaga sarnased elupaigatüübid ning taotletava ala liitmine hoiualaga muudaks tervikuks kogu selle Saaremaal ainulaadse loodusobjekti – Laidunina hoiuala.

Kaitse alla võtmise eesmärk.

Vastavalt Looduskaitseaduse §-le 7 on loodusobjekti kaitse alla võtmise eelduseks selle ohustatus, haruldus, esteetiline väärtus ning rahvusvahelisest lepingust tulenev kohustus.

Antud juhul on taotletava ala puhul kaitse alla võtmiseks on seaduses nimetatud eeldused täidetud:

- Ohustatus – taotletav ala moodustab elupaigatüüpidena ühe terviku hoiualaga ning ilma kaitseta on selle ala elupaigad ohustatud;
- Haruldus – Saaremaal väga ainulaadne omavahel vahelduvad erinevad elupaigatüübid suhteliselt väikesel ning hästi vaadeldaval territooriumil;
- Esteetiline väärtus – taotletav ala koos hoiualaga omab suurt väärtust just tänu selle tervikkusele ning on esteetiliselt erakordselt mõjuva maastikupildiga, kus ühel aastaajal õitsevad erinevad orhideed, teisel kaunistavad maastikku kaunid samblikud ja erinevad seenelised, mille kõrval krooksuvad konnad väikestes ajaloolistes tiikides ning liigirikastes madalsoodes (sellest ka rahvasuus koha nimetuseks Konnaaugu). Kuni käesoleva hetkeni on see ürgne ning samas korrastatud (hästi niidetud, lammaste karjatusega puhastatud) loodus säilinud, mida ei ole jõutud veel uute üksnes ärikasumile orienteeritud suvilaarendusprojektide ja muu taolise majandustegevusega hävitada;
- Rahvusvahelisest lepingust (nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ) tulenev kohustus – säilitada Laidunina hoiuala elupaigatüübid ja hoida need hävimast;

Taotletava ala kaitse alla võtmise eesmärk on muuta Laidunina hoiuala üheks tervikuks (hetkel koosneb see kahest eraldi paiknevast territooriumi osast) ning hõlmata kogu ala, millel paiknevad hoiualas nimetatud elupaigatüübid.

Kaitse alla võtmisega määratav kaitsekorralduskava annab võimaluse tagada kõigi vajalike tegevuste planeerimise ja korraldamise, vajadusel eelnevalt keskkonnamõtjude hindamise ning välistab elupaiku hävitava ning ohustava tegevuse.

Kaitse alla taotletava ala pindala ja asukoha kirjeldus

Taotletava ala pindala on 14,8 ha

Taotletav ala paikneb Saaremaal, Salme vallas, Imara külas, Laidunina hoiuala kahe eraldi asetseva territooriumi vahel (ettepaneku asukohaplaan lisatud, taotletav ala viirutatud punasega).

Taotletav ala hõlmab alljärgnevaid maaüksusi:

- Salme vald Imara küla Tümina maaüksus (72101:002:0116) kaitse alt välja jäävas ulatuses (taotlejate perekondadele kuuluv maaüksus);
- Salme vald Imara küla Välja maaüksus (72101:002:0530) suures ulatuses (taotlejate perekondadele kuuluv maaüksus);
- Salme vald Imara küla Kaniste (72101:002:0136) piiratud ulatuses;
- Salme vald Imara küla Kadakaranna maaüksus (72101:002:0138) kaitse alt välja jäävas ulatuses;
- Salme vald Imara küla Rannavälja maaüksus (72101:002:0388) täies ulatuses.

Kaitseks kavandatavate piirangute kirjeldus

Taotletaval alal palume kavandada Laidunina hoiualal kehtestatud piiranguid seetõttu, et nagu juba eelpool toodud, moodustab taotletav ala koos hoiualaga looduses ühe tervikliku loodusobjekti ning vajab tervikuna ühetaolist kaitset.

Kaitse alla võtmisega ja kaitse korraldamisega seotud kulutuste hinnag.

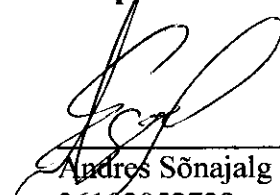
Kaitse alla võtmisega ja kaitse korraldamisega seotud kulutused on minimaalsed, kuna Laidunina hoiuala vastavad kulutused võivad tulevikus hõlmata ka taotletava alaga seonduvaid kulutusi ning märkimisväärseid lisakulutusi see endaga kaasa ei too.

Lõpetuseks palume tungivalt käesolev taotlus rahuldada, ning sellega tagada ühe Saaremaa haruldaseima ja kauneima loodusobjekti – Laidunina hoiuala säilimine täies ulatuses koos kogu haruldaste elupaikade, looduslike koosluste ja poolkooslustega alaga, tehes seda nii praeguste kui ka tulevaste põlvete hüvanguks.

Lisa: Laidunina hoiuala laiendamise ettepaneku asukohaplaan

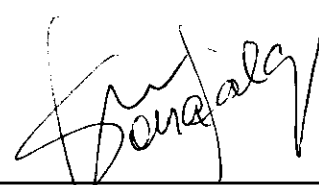
Lugupidamisega,

Ettepaneku esitajad:

Andres Sõnajalg
36102052732

Siiri Sõnajalg
46209132730

Oleg Sõnajalg
35910052726

Viivi Sõnajalg
46209132741

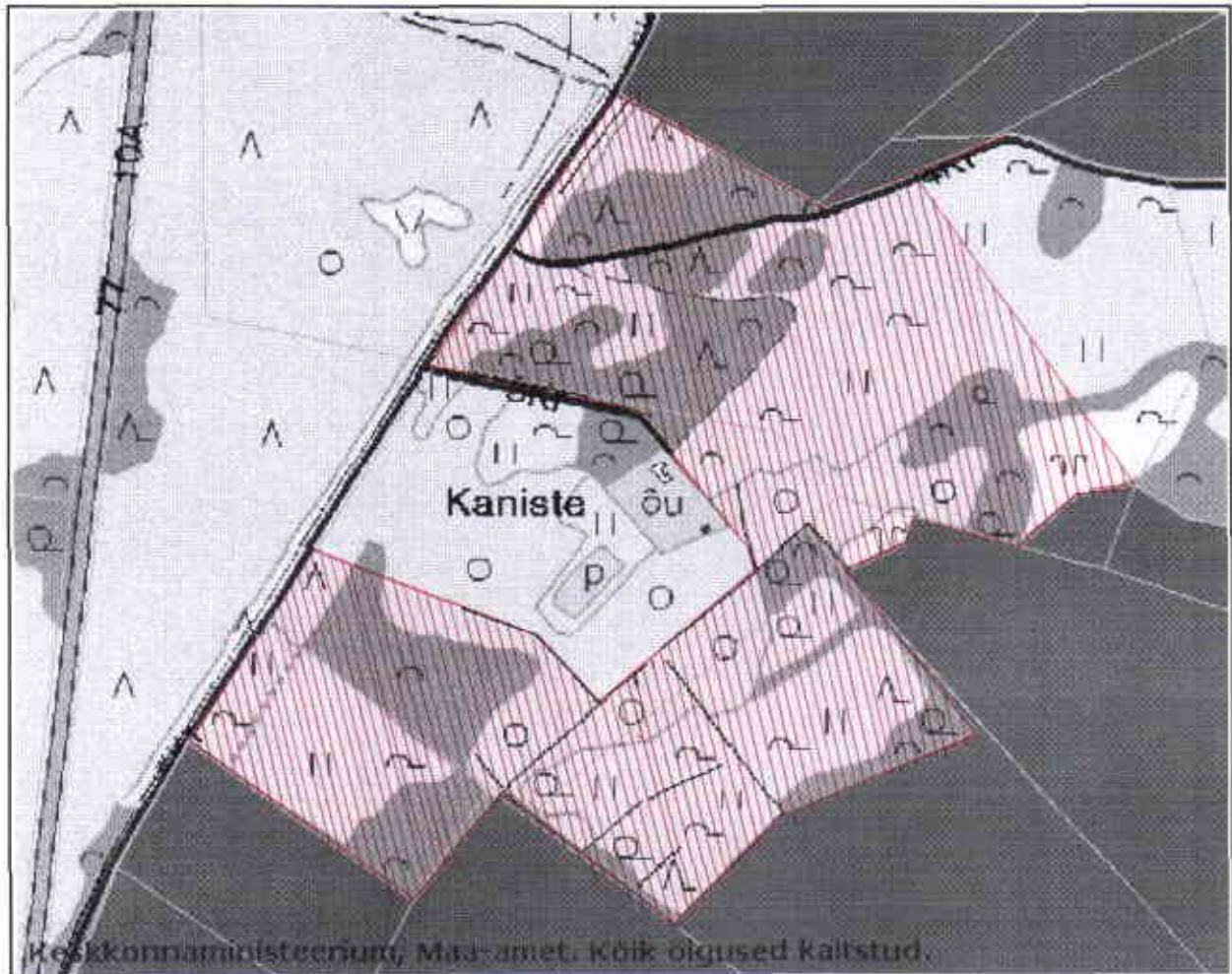
Elukoht: Sõnajala talu Imara k Salme v
Postiaadress: Väike-Karja 12-5
Tallinn 10140
Mobiil 50 35 325

Elukoht: Sõnajala talu Imara k Salme v
Postiaadress: Väike-Karja 12-4
Tallinna 10140
Mobiil 50 35 335

Looduskaitse

Laidumina hoiuala laiendamise ettepaneku asukohaplaan
(punasega viirutatud ala) 14,8 ha

X = 6444958, Y = 397468

X = 6444312, Y = 396663

Mõõtkaava 1:5029

- kaitseala välispiir
- hoiuala
- Natura ajutise piiranguga loodusobjekt
- võõndi välispiir
- loodusreservaat
- looduslik sihtkaitsevöönd
- hooldatav sihtkaitsevöönd

- piiranguvöönd
- kaitseala piirang uuendamata
- hoiuala
- Natura ajutiste piirangutega alad
- ▲ üksikobjekt
- üksikobjekti välispiir
- registreeritud KÜ